Ч. 128 (11.469). Львів, вівторок 11. червня 1929. Поштова оплата заплачено рикалтом. Рік XLVII.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов.
Конто почт. щадн. 143.322.
Адреса для телеграм: „Діло", Львів.
Гол. Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем
Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА: Місячно: в краю 5·00 зол.
За границею: В Америці 1 долар, Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Італії 7·50 зл., Німеччині 7·50 зл., Швайцарії 5 шв. фр., Чехословаччині 30 ч. к., Румунії 150 лей, Болгарії 7·50 зл., Австрії 7·50 зл. — Зміна адреси 1 зол.

Телеф. Редакції: 29-41.
„ Друкарні: 29-26.
В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 25 сот.

Траґедія Югославії.

Львів, 8. червня 1929.

Сьогоднішні телеграми принесли вістку про закінчення процесу чорногорського посла Пуніши Рачіча і тов. у Білгороді. Вчора білгородський суд видав присуд, засуджуючи Рачіча на 6 місяців вязниці за важке поранення посла Пернара, а на 60 літ вязниці за намагане вбивство без премедитації послів Павла Радіча, Степана Радіча і Ґранджії. Але на основі законно найвищого виміру кару зменшено Рачічові до 20 літ вязниці. Співобвинувачених Йовановіча і Поповіча увільнено.

У мотивах присуду подано, що трибунал дійшов до переконання, що не було ніякого заговору проти чільних хорватських політиків. Убивство не було підготоване. Вчинок Рачіча був вчинком афекту, викликаного образливими словами д-ра Пернара. Щож торкається співобвинувачених, то вони не впливали на Рачіча і не знали його намірів.

Так поки-що закінчилася траґедія двох віками розділених відломів одної нації, траґедія, що менш-більш перед роком кріваво розігралася на терені скупштини. Давно перестала істнувати скупштина, а відгомони крівавих подій на її терені лунають широко по всій Югославії, розятрюючи незагоєну рану в серцях хорватів.

В інших часах про „балканський" вчинок Рачіча, про білгородський процес та його наслідки широко розписувалась би европейська преса. Та великі події міжнародного значіння, як: репараційна проблема, англійські вибори, уряд лейбуристів в Анґлії, мадридська сесія Ради Ліґи Націй і боротьба на меншостевому фронті, події в Афґаністані і в Китаї та важливі внутрішні турботи поодиноких держав у сутінок відсунули внутрішню траґедію Югославії.

Кріваві події в скупштині і як їх епільоґ судовий процес Рачіча і тов. — це конфлікт двох культур, двох світоглядів, двох історичних процесів одної нації на протязі століть відокремлення. Кріваві події в скупштині — це наглядний доказ, як важко, як траґічно відбивається на внутрішніх відносинах механічно-централістичне сплетення двох відломів одного народу, переведене без належної підготовки без довшої посередньої духово-культурної підготовки.

Пригадаймо коротко підклад і хід подій в скупштині зперед року.

Боротьба між хорватами-федералістами і сербами-централістами тревала від самих початків обєднання в триєдиному королівстві, переходячи зміні фази більшого або меншого загострення. Виразниками хорватського федералізму, що часами віддавався нотками повної незалежности, була хорватська селянсько-радикальна партія під проводом Степана Радіча. Представниками білгородського централізму виступали сербські радикали під проводом Пашіча. Угода Радіча з Пашічем тільки переходово притупила гостроту хорватсько-сербського напруження, яке зросло після смерти старого вождя сербських радикалів. Домагання хорватів щодо зміни конституції в федералістичному дусі, не зважаючи на деякі познаки в тому напрямку, не находило свого здійснення, хоч здавалося, що цю місію має виконати кабінет словінського клерикала д-ра Корошеця. Не диво, що в умовах постійного напруження білгородський парлямент (скупштина) скорше скидався на підрядний трактир, як на законодатню установу. На терені скупштини розіграв ся перед роком один акт, а радше крівавий епільоґ одного акту хорватсько-сербської траґедії. Пуніша Рачіч, чорногорський посол, член сербської радикальної партії, б. офіцер підчас війни, після словної образи, нанесеної йому хорватським послом д-ром Пернаром, кількома вистрілами з револьверу поклав трупом або ранив важко пятьох хорватських послів (Пернара, д-ра Басаричека, С. Радіча, П. Радіча і Ґранджію). Після цього він спокійно з револьвером у руках вийшов із будинку скупштини. Коли у звязку з крівавими подіями закипіло в краю, а головно в Хорватії, коли хорватські посли покинули скупштину, не почуваючись безпечними, чорногорець Рачіч вже сидячи в тюрмі дивувався, чого це від нього хочуть. Він, вихований в атмосфері безпосередньої примітивної вендети, відповідаючи револьвером на словну образу (йому закинено грабіж мусулманських багатіїв у Босні) і проливаючи кров, сповнив тільки високопатріотичний вчинок. Те саме в поширеному обемі повторив він і на суді, кажучи, що стріляв до бунтарів і зрадників в патріотичному інтересі, в обороні батьківщини. Коли його звільнять, то він буде найпопулярнішою особою в краю, національним героєм. Співобвинувачені Поповіч і Йовановіч боронилися анальоґічно, признаючись до співучасти й не осуджуючи вчинку. Одночасно до участи в обороні зголосилися десятки сербських адвокатів, тим способом солідаризуючись із вчинком Рачіча і тов. З другого боку югословянський уряд не впустив до межі держави відомого французького адвоката Торреса, що мав заступати сімї убитих.

Хорвати віддавна домагалися переведення процесу. Тимчасом прийшла диктатура. Після деякої надуми диктаторський уряд рішився перевести процес. Але його обстановка, зголошення до оборони цілого гурта адвокатів, недопущення Тореоса, — все те не заповідало судової сатисфакції для хорватів. Тому й не диво, що жінки і сімї вбитих демонстративно не явилися на процесі. Присуд, головно у відношенні до співобвинувачених Поповіча і Йовановіча та мотиви присуду не можуть задовольнити хорватів. Мабуть відповідю на скупштинські кріваві події було вбивство в Загребі прихильного диктатурі ред. Шлеґеля. Коли до того додати інтернування коло Крушевацу провідника загребської опозиції, б. міністра внутр. справ Светозара Прібіцевіча, то будемо мати в загальному зясовану ту атмосферу, в якій не меншає, але зростає сербо-хорватське напруження, загострюючи внутрішню ситуацію в Югославії.

Так сумно й траґічно на долі югословянського народу відбиваються довгі століття окремішного життя, що витворили окремі культурні типи, які в одних і тих самих справах говорять двома язиками, хоч одною мовою.

Напрямні політики Штреземана.

Репарації, окупація райнської области й справа меншостей.

Віденська „Нае Фрае Прессе" друкує цікавий допис свого кореспондента з Берліна про основні напрямні політики Штреземана під теперішню пору.

Штреземан буде домагатися від Бріяна рішучо звільнення від окупації райнської области. Якби Бріян знову домагався заведення сталої контрольної комісії антанти в райнській области, Штреземан знову відкине це домагання, як він це зробив уже давніше. В Берліні сподіваються, що тепер Франція не схоче настоювати на продовженню окупації райнської области, бо після репараційного пляну Юнга Франція тепер сама має платити кошти утримання окупаційної армії. Ці кошти виносять 500 міліонів франків річно, і Франція тепер не має можливости накинути плачення їх Німеччині. Якби Бріян не схотів згодитися на звільнення райн. области від окупації, Штреземан готовий внести свою димісію, а тоді сталаб під знаком запитання справа ратифікації репараційної умови з боку німецького уряду. Крім звільнення райнської области Штреземан буде домагатися також звільнення саарської области. Одначе це складніша справа, бо звільнення цеї области не залежить від самої Франції.

Як відомо, комітет трьох при Лізі Націй для справ національних меншостей, якого головою був Чемберлен, ухвалив пропонувати відкинення майже всіх німецьких внесків. Одначе тепер ситуація основно змінилася. Чемберлен уже не міг поїхати до Мадриду. Новий англійський уряд займає зовсім інше становище в справі національних меншостей, ніж попередній консервативний уряд. Тому німецький делеґат поставив, як відомо, внесення, щоби обговорення справи національних меншостей відложити до осінньої сесії Ліґи Націй в Женеві.

Українські уніяти в Німеччині.

Берлін, 5. червня 1929

Українці, в більшости еміґранти, стали в Німеччині постійним і відомим явищем, осіли за час десятиліття тутешнього перебування в ґрунт, зжились з відносинами, найшли контакт з німцями, повинаходили працю й заробіток, повідниходилися й почали звязуватися організаційно самі з собою. Успокоєння відносин уможливлює деякий перегляд української еміґраційної справи з постороннього, що так скажемо, становища, без якихнебудь політичних моментів. Українська кольонія в Німеччині є, поминаючи деякі виїмки, зорґанізована в більше менше означених формах у цілий ряд найріжнородніших товариств, груп і гуртів політичного, культурного, просвітнього чи просто таки землякцького характеру. Заспокоєння та зрівноважений ритм життя дозволяє також охопити українську еміґрацію в Німеччині і з її може найважчої, релігійної сторони. Порівнюючо доволі корисно представляється справа бодай з українськими уніятами, які від 1927 р. почали себе віднаходити та скупчуватись також на релігійному ґрунті. Хоч у цьому відношенні Берлін не має за собою старих традицій української уніятської кольонії з Відня, згуртованої довкола церкви св. Варвари, то всеж, зроблено вже й тут далекойдучі кроки, щоби не допустити серед німецького моря до денаціоналізації наших людей також у релігійному відношенні. Гірше виглядає справа з українськими православними, які в релігійному відношенні, або тримаються по інерції суто-московських православних кругів, або є взагалі для справи вповні індеферентні.

Українська уніятська кольонія — це в більшости галичани (є також одиниці уніяти з Буковини) нараховує в цілій Німеччині приблизно 35—40.000 душ! Одначе незвичайно важко обхопити всю ту масу організаційно через те, що її подавляюча більшість це — робітництво, розсипане одиницями й окремими родинами по цілій Німеччині, головнож у Прусії і полабських краях. Маємо тут на думці не т. зв. „сезонових", які приїзджають до Німеччини на літні місяці на заробітки, а в осені відїзджають, але радше осілий елемент, який є двоякого походження. Поперше, це осілі тут на стало по фільварках та окремих селах сезонові, а зрештоюж тисячі споміж учасників української визвольної війни, які дістались ріжними дорогами до Німеччини, або з польських таборів полонених, або просто з війська. Характеристично підкреслити, що більшість „політичних", находить собі місце й заробіток радше по містах та індустрійних і торговельних центрах, в противенстві до „сезонових", які тяготіють у більшости до села.

До війни перебувало в Німеччині часами 100—120.000, а то й далеко більше людей, знова таки двоякого типу, сезонові й американські іміґранти. Тим пояснюється, що центрами уніятського церковного життя були Бремен і Катовиці. Переходово перебував ще й третій уніятський панотець у Берліні. Тимчасом, це була еміґрація цілком іншого характеру як сучасна. Вона була незабарвлена сильною політичною домішкою, як це має місце нині. В часі війни уніятська справа в Німеччині підупала цілковито і щойно під кінець 1926 р. почали зявлятись перші познаки реґенерації.

Заходами митрополичого ординаріяту й при співпраці берлінських еміґрантських кол, а перш за все Української Громади в Берліні, пороблено перші заходи в справі утворення української уніятської парохії в Берліні. До війни парохіяльним центром, з якого виходило уніятське релігійне життя, був Бремен. Перші

уніятські богослуження після війни відправив у Німеччині о. Теод. Галущинський ЧСВВ., що прибув туди в організаційних цілях. В травні 1927 р. Берлін дістав постійного священика. Був ним о. Михайло Кіндій, який перебув тут до половини листопада 1927 р., почім виїхав на стало до Америки. На його місце прийшов о. д-р Петро Вергун — нині душа і центр цілої уніятської справи в Німеччині. Має дуже чисельну і дуже розсипану громаду вірних і через те, половину свого часу зуживає на поїздки, відвідуючи окремі численніші уніятські громади. Поминаючи сам Берлін, назвемо декілька місць більшого скупчення уніятів: Бремен — около 300 душ. В околицях Бремена: Дельменгорст — 300 душ, Гемелінґен — 100 душ, Гамбурґ — 200 душ, Штральзунд — 100 душ, Пайскречан на Шлеську — 60 душ, Грімен на Поморю — 40 душ, Данціґ — 100 душ, Батав у Наймаркті — 40 душ, навіть до Берґен на острові Рюґен забрило якимсь чином — 30 уніятів. Як сказано, уся решта є настільки розсипана, що вдержувати з ними контакт є незвичайно важко. Все це в більшости — робітництво. Крім чисто релігійного справа організації уніятів набирає тим більшого значіння, що церква є в даному випадку одним із найсильніших засобів боротьби з денаціоналізацією наших людей. Вона втримує вкупі, не дає забуватись і розгублюватись у німецькім морю. Робітництво, само по собі доступне кличам соціялізму й комунізму денаціоналізується в чужинецькім оточенні тим легше, що це середовище на задній плян відсуває справу національної приналежности, робить людей мало відпорними для національних справ і нечуткими. Тому зрозуміле, що організаційній уніятській роботі серед українського робітництва з усіх сил перешкаджає й на кожному кроці бороздить берлінська „соціялістична“, а в дійсности наскрізь комуністична „Воля“.

У самому Берліні працює якихнебудь 2000 українських робітників-уніятів. Богато з них є зорґанізованих у „Волі“ і розуміється, не можнаб мати проти організації тутешнього нашого робітництва в українській орґанізації абсолютно нічого, а радше, навпаки, колиб не те, що робота „української“ „Волі“, диктована безпосередньо з Харкова, точніше з Москви, є на найпростішій дорозі до того, щоби наших людей на тутешньому ґрунті денаціоналізувати й соціяльно деправувати. Траплялись густо-часто випадки, що на один або два дні перед заповідженим приїздом уніятського панотця до тої чи іншої громади, „Воля“ висилала своїх агітаторів для підбурювання людей проти „попа“ й „буржуазних витребеньок“. Тимчасом тутешні українські „специ“ від комунізму мають тяжку роботу. Без активної допомоги ДПУ. — вони не в силі морально виграти ні в одному випадку, на що вказує хід подій, особливож у Берліні. У жовтні 1928 р. засновано в Дельменгорсті коло Бремена „Українське Катол. Т-во ім. Володимира Великого“, якого більшість членів — це колишні „комуністи“. Цього року там влаштували собі вертеп з колядками, добули салю в катол. Ферайнсгаузі й роблять заходи для українських виставок, сходин і концертів. Роспочато теж поміж уніятським робітництвом культурну й національно-просвітну роботу. В Бремені й Дельменгорсті засновано мандрівні українські бібліотеки, які переходять від громади до громади; тим шляхом робітництво отримує теж українські часописи.

У самому Берліні українська уніятська Громада має оце від двох років можність ходити на богослуження до своєї церкви. Засновано хор. Справа з хором йшла з початку доволі пиняво, доки його не перебрав у досвідні руки оперовий співак на німецьких сценах, п. Еміліян **Зарицький**. Справу поставлено настільки добре, що виявилась згодом можливість виступити з церковним хором публично, з нагоди одного українського викладу з цілого циклю п. з. „Значіння України для унії“ (в німецькій мові).

З бази організації уніятів виявились можливости найти ближчий контакт з впливовими німецькими католицькими кругами. Офіціоз катол. „центра“, одної з найбільше впливових нім. політичних партій „Германія“, ставиться дуже симпатично до нашої справи та вміщує час до часу про неї прихильні статті. В деяких випадках мають із цих звязків безпосередню користь наші незаможні студенти (без ріжниці вірування), які користуються чи то харчово, чи в деяких випадках (іспити і промоції) позичковою допомогою. Через звязок зі „Союзом Католицьких Академиків“ і „Німецьким Союзом Карітас“ влаштовано в Берліні у квітні і травні цикль публичних викладів на тему: „Значіння України для унії“, які відбулись в салі „Сецесії“, одної із тутешніх сталих мистецьких виставок. І так: 30. квітня говорив о. д-р Вергун на тему: „Історичний огляд церковних відносин на Україні в минулому й сучасному“; 7. травня проф. Іван Мірчук з Українського Наук. Інституту в Берліні, на тему: „Духове життя на Україні в 17. і 18. стол.“; 14. травня проф. Волод. Залозецький з Українського Наук. Інституту: „До історії східньо евр. християнської архітектури й її залежности від сходу і заходу“ (зі світляними ілюстраціями); 28. травня д-р Зенон Кузеля: „Вплив церкви на українське народне життя“ (з хоровими ілюстраціями); 4. червня, д-р Волод. Залозецький: „Духові й історичні передумови до уніятської проблеми на українських землях“.

В цілости приходиться означити активізацію українських уніятів в Німеччині, як безсумніву дуже позитивне еміграційне явище.

Демонстрація швайцарських жінок за виборчим правом.

В Берні відбулася велика демонстрація жінок за виборчим правом, бо як відомо в Швайцарії жінки ще досі не мають виборчого права ні при виборах федеральних, ні при виборах кантональних. Великий похід, у якому взяло участь понад тисячу жінок-делеґаток з усіх частин Швайцарії урочисто повели петицію за виборчим правом для жінок, яка мала 237 тисяч підписів, до федеральної палати. Жінки прийняв президент національної ради, а потому віцепрезидент федеральної ради. Заведення виборчого права для жінок може наступити лише шляхом зміни федеральної конституції, яку мусить ухвалити федеральний парлямент. В цьому напрямі є вже відповідні внески.

Побут і психольоґія.

(Від нашого кореспондента.)

(Докінчення.)

Луцьк, 6. червня 1929.

III.

Але перелом цей ще не закінчився. Щоби зорієнтуватися в повній мірі в тому, що діється на наших очах на північно-західних землях, необхідно звернути належну увагу на перебудову того дрібно-хліборобського власницького ґрунту, про який сказано вище та на якому йде кооперативізація праці.

Характеристична риса цеї перебудови — повний розрив не тільки з рештками „общинности“, але навіть з традиційною скупченістю сіл. Хто стежить за комасаційною статистикою, подивляє широкий масовий вихід нашого селянства на цілковито ізольовані хутори. Комасування ґрунтів і вихід на хутори охопили наше селянство, як горячка. Обличча країни швидко й різко міняється. Ідучи потягом, із здивуванням оглядаєте скрізь порозкидані по широчезних просторах поодинокі хатки. Села з їхньою скупченістю, красою й формами життя проріджуються. Коли в полі до вашого зору вбігає купка хаток, ви мимохіть запитуєте, чи швидко вони розсиплються по полях. Маємо вже до діла з явними новими формами не тільки господарювання, але й селянського побуту. Інший він був досі, інший він буде тепер.

Розпорошеність селян по величезних просторах вимагає зміни методів праці. Коли вистарчило години часу, щоб кинути якусь вістку чи наказ по всіх хатах села, тепер на хуторах вимагає це вже кілька днів. Коли ще недавно вмить час можна було зібрати велику юрбу, сьогодні для цього потрібно доброї пружинної організації і получення. Ясно, що на якийсь час темп збірного життя загальмується. Буде це доти, доки життя не введе нові засоби швидкого пересовування. Одним з перших будуть: літом ровер, — а зимою якийсь інший засіб комунікації. Ровер уже торує собі шлях на село.

Є богато й позитивних національно-громадських рис у цій перебудові хліборобського й побутового життя наших мас, але про них не місце тут говорити.

IV.

Ті, що матимуть у своїх руках керму економічного й національного життя, мусять звернути увагу й на друге явище: певну зміну психольоґії наших мас. Серед дорослих, що виходять на хутори, цеї зміни майже не помічається. Вона йде повільно, тому й непомітна. В усій повноті ми її зауважимо в дітях, що виростуть і виховаються ізольованими від інших, сусідських дітей. Вони мусять стати менш товариськими, більше замкненими в собі. Збільшиться вплив батьків і зменшиться він збоку стороннього оточення. Обєднуючим і нівелюючим національно-культурним засобом мусить стати книжка й ґазета.

Тут варто спинитися на одній психольоґічній рисі, знання якої є необхідним для провідників народу в звязку з поданою вище формулою праці: кооперативізацією на ґрунті дрібно-хліборобської власности.

ІНЖ. АГР. АНТ. РОМАНЕНКО.

Сільське господарство в житті народу.

(Докінчення.)

Деж відбуваються всі ці, так важні для людства процеси та в яких умовах?

Всі ці процеси тісно звязані зі сонячним промінням, ґрунтом, воздухом, водою тощо. Отже віде-їнде вони відбуватись не можуть, як тільки під відкритим небом, на великих просторах суші й води.

Кому з нас не відомі примхи природи, що іноді доводять сільського господаря до розпуки? Пригадаймо лише собі морози та приморозки, що причиняються до вимерзання посівів; спеку — що висушує ґрунти, висмоктуючи з них останню краплинку води, якою мусіла-б живитися рослинка; великі дощі, — що заливають, руйнують все; град, що нищить всі посіви, а з ними й господаря... А шкідники, а недуги, як на рослинах так і на тваринах... Все це часто-густо працює проти сільського господаря, нищить його тяжку працю, його самого...

Чи можна всі ці умови порівняти з умовами праці у фабриках і заводах, де все відбувається й може відбуватись у закритому помешканні, в кожну пору року, навіть в кожну годину дня й ночі... Де кожний робітник може спеціялізуватись в якійсь одній і то дуже вузькій, точно означеній ділянці праці... Де з олівцем у руках можливо обрахувати й наперед передбачати наслідки праці?

Ні! В сільському господарстві ми бачимо зовсім протилежне. Праця, як це вже говорилось, у більшости переводиться, мусить переводитись під відкритим небом, себ-то в умовах, які трудно передбачити, а ще трудніше і майже неможливо змінити. Та й справді. Чи може людська воля безпосередньо впливати на такі явища, як збільшення чи зменшення морозів, дощу, сонячного світла, тепла то-що? Безумовно ні... У цьому людина безсила... Вона може тільки пристосовуватись, кореґувати дещо, але й то тільки безпосередньо.

Так наприклад: 1. Вмілою обробкою ґрунту можливо впливати на збільшення чи зменшення вохкости у ґрунті; 2. Виведенням чи винайденням морозовитревалих та посуховитревалих рослин — можна безпосередньо нівелювати впливи морозів чи посухи; 3. Підбором чи виведенням врожайніших родів — можна збільшити врожай і т. п.

Потім, не можна у сільському господарстві бути й вузьким фахівцем, як то бачимо ми по фабриках та заводах, а то з тих причин, що у сільському господарстві мало є таких одноманітних праць, як у фабриці, щоби вони тяглися з дня на день протягом року, богатьох років... Ані орати, ані сіяти, ані косити протягом цілого року не можливо. Це все праці сезонові, тісно повязані певною поступовою послідовністю.

Як бачимо, в сільському господарстві одна й таж особа мусить вміти переводити сама всі господарські праці, розуміти їх доцільність чи недоцільність, давати їм оцінку...

Зясувавши важливість для людства процесів, що відбуваються у сільському господарстві та їх складність, — мусимо поставити ще одно запитання, а саме: в чиїх руках перебуває кермування цими процесами?

Страшно давати відповідь... Але будьмо мужніми, скажімо правду. Кермування цими складними процесами перебуває переважно в руках селян, серед яких дуже богато зовсім неписьменних, на яких ще й тепер мало звертають уваги, очевидячки тому, що не розуміють тієї важливої для всього людства праці, яку переводять ці невтомні працьовники ниви...

Чи бачили ми хоч одну фабрику, де не було б освіченого керманича, інжиніра та десяток-два досвічених робітників? — Напевно не бачили. А подивімся хоч би на наш край... Скільки є без всяких освічених керманичів не тільки сіл, але й цілих повітів... Не будемо розбирати причин цього явища, а лише сконстатуємо факт, що їх нема.

Дбають у нас про все: і про фабрики, щоби вони виробляли якнайкращі та найдешевші машини, сільсько-господарське приладдя то-що, і про залізниці, по яких можливо було-б богато й швидко перевозити всякої всячини, і про торговельні апарати... Це все добре, потрібне... Але але те, що мало, або й зовсім не звертається уваги на тих, хто буде купувати ті машини та приладдя, чиї продукти найбільше транспортуються, мусять транспортуватись по всьому світу, хто являється головним покупцем і продавцем — себ-то на селян, що працюють біля землі, які складають переважаючу більшість населення краю, є

Ця риса мусить бути вищою й ціннішою. Хто бував на так званих наших сільських і волостних сходах, вічах, ріжних зборах, той міг спостерігти наочні прояви того, що називають психольґи „стадністю". Скупчені колективи сіл легко підпадають під вплив одиниць і піддаються масовій суґестії.

Досі наші „приговори", ухвали, постанови, ті чи інші політичні відрухи мали здебільшого основою почуттеві впливи, суґестію збоку одиниць, „стадну" психольоґію. Тепер ці чинники будуть ослаблені. На перше місце виступить у віндивідуалізованих хуторян чинник розумовий — ідея, перекинута в відірвані хатки шляхом друкованого слова.

Цей розумовий чинник безумовно полекшить розвиток і сільсько-господарських товариств і кооперації, які нині зустрічають великі перепони або в соломяному запалі або в суґестії ворожих чинників. Але цей розумовий чинник мусить бути належним способом запряжений до праці.

В. Островський.

За океаном.

Посол Лучкович в обороні національних меншостей.

З американської української преси довідуємося, що одинокий український посол у домініяльному парляменті Канади (в Оттаві, Онтеріо) п. **Михайло Лучкович** уже від двох літ займається справами національних меншостей в Европі, а зокрема справами українців у Польщі та Румунії.

Вже минулого року порушив він кількакратно справу українського населення в Польщі перед канадійським урядом і звертався кілька разів до канадійського представника в Лізі Народів, сенатора Раула Дандюранда. Виступ сенатора Дандюранда перед Ліґою Націй у справі національних меншостей загально відомий як і його проєкт щодо зміни поступовання при розгляді справ нац. меншостей Ліґою. Сенатор Дандюранд повідомив посла Лучковича про свої заходи, як також про те, що справою занявся комітет трьох, вибраний Ліґою і що постановами й опінією тієї трійки буде поновно займатися Рада Ліґи на своїй сесії у Мадриді. Саме тепер ця сесія і відбувається в Мадриді. З тих-же американських українських ґазет довідуємося далі, що пос. Лучкович знов вислав 22. травня ц. р. обширний меморіял в українській справі до канадійського секретаріяту Ліґи Націй у Женеві і до „комітету трьох".

День „Рідної Школи" у Філядельфії.

Дня 2. червня відбулося у Філядельфії, як довідуємося з заповідаючих приїзд делеґата „Рідної Школи" на той день до Філядельфії статтей амер. ґазет, свято „Рідної Школи". Свято почалося в 6. год. вечер. театральною виставою діточої пєси Софронова „Свято Весни" у великій українській галі. По виставі відбулося віче в справі українського шкільництва у старому краю. На вічу виголосив обширний інформаційний реферат про положення української школи в Галичині делеґат „Рідної Школи" п. Л. Ясінчук. Свято мало маніфестаційний, масовий характер.

Свято української матері в Дітройті.

В неділю, 19. травня відбулося в Дітройті перше в тому місті свято в честь української матері. Свято відбулося силами місцевої української школи із виключно українською програмою. Концерт-академія почалася відповідною промовою о. Сембратовича, а далі йшли декламації, хорові продукції, сольоспіви, гри на скрипці і фортепяні і промови п. М. Федитника про вагу свята матері. Свято зробило на всіх учасників велике враження.

Відгуки анатеми.

Постанова протестуючих зборів православних українців у Варшаві, 17. травня 1929.

Нижчепідписані миряни православної церкви в Польщі, вислухавши постанову Св. Синоду Святої Автокефальної Православної Церкви в Річипосполитій Польській від 15. квітня 1929 року № 14 про відлучення від Церкви та анатемування мешканця м. Володимира на Волині лікаря Арсена Річинського за його ворожу та шкідливу для православної Церкви в Польщі діяльність ствердили, що 1. Постанова Св. Синоду зложена в таких загальних виразах, що не дають вони можливости зорієнтуватися, яких власне вчинків начебто допустився лікар Річинський проти догм Православної Віри та канонів Православної Церкви, а наведені в постанові факти з його діяльности в жадному випадку не можуть служити підставою до обвинувачення його в хулі на Духа Святого, а тим самим до відлучення його від Православної Церкви та анатемування. 2. Мимо того, що лікар Арсен Річинський погодився дати свої пояснення на поставлені йому Св. Синодом закиди та обвинувачення (замісць визначеного Св. Синодом прот. Боришкевича, що з огляду на особисті та громадські розбіжности було для Річинського морально неможливо) свому духовному отцеві прот. Пащевському, Св. Синод пояснень від лікаря Річинського не приняв. 3. Постанова цілком не відповідає духові християнської любови, як то повинно бути в актах Православної Церковної влади, навпаки пересякнена вона ненавистю та вітвертою ворожнечею до лікаря Арсена Річинського, як представника та оборонця релігійних і церковних інтересів українського православного населення у Польщі та стародавніх прав і традицій Православної Церкви в Річипосполитій Польській. 4. Для виправдання вжитої проти лікаря Річинського найвищої церковної кари Св. Синод покликався на 55 правило Апостольське, 18 правило IV. Вселенського Собору та 34 правило Трульського Собору, знаючи, що правила ці можуть бути застосовані лише до осіб, що належать до клиру. та до черців і не передбачають застосовання відлучення від Церкви та анатеми, і в той спосіб свідомо впроваджуючи в блуд православну людність, яка не може зорієнтуватися в наведених правилах та безпідставности постанови про відлучення і анатемування. 5. Кара відлучення і анатеми від довшого часу не накладається в Православній Церкві навіть проти еретиків і сектантів, а Св. Синод Православної Церкви у Польщі всупереч з канонами не визначив цієї кари навіть бувшому архимандритові Смараґдові, котрий у жорстокий спосіб замордував у Варшаві св. памяти Митрополита Юрія, першого Митрополита св. Автокефальної Православної Церкви у Польщі, попередника нинішнього Митрополита Дениса. І тому одноголосно ухвалили: а) протестуючи в самий рішучий спосіб проти порушення Св. Синодом Православної Автокефальної Церкви у Польщі канонічних правил Святої Вселенської Православної Церкви, признати постанову Св. Синоду від 15. квітня 1929 р. № 14, про відлучення від Церкви та анатемування лікаря Арсена Річинського, нікого не обовязуючим актом, виданим Св. Синодом в обороні старо-московських традицій та в запалі національно-політичної боротьби проти українського церковного руху. б) Визнати, що Св. Синод, видаючи зазначену постанову, надужив свого високого становища у Православній Церкві у Польщі і неслушно вжив канонічних правил Св. Вселенської Православної Церкви. в) В інтересі християнської любови, порушеної цим неканонічним актом найвищої несправедливости довести про постанову Св. Синоду до відома Константинопольського Вселенського Патріярха та всіх найвищих достойників Святих Автокефальних Православних Церков усього світу. г) Відписи цієї ухвали представити Голові Ради Міністрів, Міністрові Ісповідань і Освіти Річипосполитої Польської та Св. Синодові Православної Церкви у Польщі, а також подати до відома лікареві Арсенові Річинському з виразами глибокого співчуття та найвищої пошани.

ВІДГУКИ ДНЯ.

Кара, проба, чи любов?!

Пять днів жив Львів під враженням повних темпераменту, фантазії і посвяти демонстрацій. Всепольська академічна молодь з нараженням свого життя й імени здемолювала друкарню „Хвилі", школу і жидівський студентський дім, які мали нещастя знайтися на дорозі походу молодих політиків.

З приводу цих демонстрацій ріжні люди ріжно балакають. Є такі, що хвалять, є такі що гудять.

— Бійтеся Бога! — каже до мене один знайомий поляк — що це все значить?!

— То значить, що за віякими дверми не може бути чоловік безпечний.

— Я не про те. Мені йде про жидів. До чого то доходить! Вони вже собі позволяють навіть на образу релігії.

— А чи це стверджений факт?

— Як-же не стверджений? Не читали ви хіба урядового комунікату? Слідство виказало, що поведінка жидівських дітей могла викликати враження умисної провокації, бо діти не мали достаточного нагляду і підчас павзи кричали. Не виключене, щоби кидали дрібними предметами на процесію. А коли кидали, то можна припустити, що й плювали... Що ви на це?

— Коли є такі докази, то певно, що треба було зареаґувати. Тільки не знаю чи аж у такий спосіб...

— Що значить у такий спосіб? Думаете, що можна компльтно здемолювати друкарню за такий короткий час?

головною основою системи народнього господарства, життя нації, всього людства...

Мені можуть поставити заміт, що я перебільшую. Але я дозволю нагадати висновки вченого Мальтуса, а саме: що людство все збільшується в ґеометричній проґресії, а продукти споживання — лише в аритметичній. Нехай кожний зупиниться хоч трохи над цим і подумає, до чого воно йде?

Правда, Мальтус у ті часи не передбачував, не міг ще передбачити того високого піднесення врожаю з одиниці площі, яке тепер можливе при раціональній, інтензивній формі господарки. Але ця можливість є або прийде лише тоді, коли буде вестись доцільне господарювання, що, в свою чергу вимагає досвідчених господарів. А чи богато ми їх маємо по своїх селах? Чи досить дбаємо про те, щоби вони були? На превеликий жаль мало їх є, і порівнюючи мало дбають про те, щоб їх більше було.

Забувають всі ті, в чиїх руках находиться фабрики, транспорт і торговля, що темп їхнього розвитку, навіть більше — їхнє життя — залежить виключно від темпу розвитку сільського господарства, його життя...

Коли сільський господар не буде мати що продавати, — тоді не буде чим торгувати, не буде що возити, не буде що їсти... Станують фабрики й заводи, припиниться рух, над богатьома повисне марево жаху, голоду й смерти... Підтверджуючі це і повчаючі приклади ми вже бачили у межах бувшої Австро-Угорщини та в Німеччині підчас світової війни й тепер бачимо на широких степах Наддніпрянщини в посушливі роки.

Підсумовуючи все вище сказане, ми, яким доля судила працювати в галузі сільського господарства, — можемо сказати, що праця наша є одною з найголовніших, а умови праці — одні з найтяжчих. Але нас це не лякає... Ми мусимо бути свідомі своєї праці та знати, що і для кого ми робимо... Ми підемо, мусимо йти до тих, життям яких мало цікавляться... Підемо до рідних сіл, заглянемо до кожного господарства, запитаємо кожного господаря, що його болить... втішим його... піднесемо його дух... надамо йому знання та енергії для боротьби з явищами природи, які густо-часто йдуть проти нього. Правда, тяжко нам заглянути до кожного господарства, бо мало ще нас, а ще тяжче впливати на зміну тої чи іншої господарки.

Аґрономи, у більшости, знову таки не мають тих можливостей, які мають інжинїри-керманичі фабрик та заводів, що безпосередньо можуть впливати на зміну чи повну заміну будь чого у своєму підприємстві: вони мають до діла з найнятими робітниками, які виконують всі накази своїх роботодавців. В нашій галузі праці подібні умови можуть мати лише керманичі більших маєтків. Наші повітові аґрономи мають до діла лише з окремими дрібними господарствами, повними власниками і керманичами яких є поодинокі господарі, що як хочуть так і порядкують у свому господарстві. Тому-то, щоби намовити таких окремих господарів зробити ті чи інші зміни у своєму господарстві, — аґроном мусить наперед переконати їх у доцільности цих змін, себ-то вплинути на них психічно, а для цього, в першу чергу треба здобути довіря кожного окремого господаря, що не завше й не так легко дається. Для здобуття цього довіря — треба оперувати точними даними, перевіреними досвідом, про які край наш мусить тільки мріяти, бо ані ґрунти, ані кліматичні умови, ані рослинність нашого краю не досліджені... Нема досвідних станцій... Нема дослідників.

Інші народи все це зробили, все це мають. Мусимо й ми зробити і мати, коли хочемо, щоби наш нарід жив і став рівноправним членом культурної сімї народів.

Закінчу я все це словами професора Вільямса, який каже: „І горе тому народові, у якого сільсько-господарська промисловість спинилась у своєму розвитку; спиниться праця його творчої думки, погасне й спиниться у своєму розвитку його національна культура і поволі, деґрадуючи у свому реґресі, він мусить неминуче позбутися своєї самостійности в родині народів і мусить бути засимільований іншими народами. Бо занадто цінні є продукти хліборобства і занадто велика їх потреба, щоби допустити надовго за мале використовування сільсько-господарської площі. Сама історія вчить, що духовне першенство, культурна керма належить тому народові, який зуміє звязати найбільшу кількість сонячної енергії на одиницю площі своїх піль". (Вильямс. Общее земледелие, ч. I. стр. 12.).

Ці слова ми мусимо собі добре запамятати та іншим пригадувати, бо вони до нас, українців більше відносяться, ніж до якогось іншого народу.

— Залежить від вправи. Я бачив по друкарні „Діла" минулого року, що між студентами є фахівці першої сорти.

— Ви все жартуєте! Ручу вам, що за тих кілька дурних лінотайпів чи ротаційних машин зроблять жиди крик на цілу Европу.

— Бачите і мене це гризе. Після периполистопадових пригод минулого року прийшов повний спокій. А тепер — маєш... А ще до того той Мекдовальд.

— Мекдональд?! Думаєте, я його боюся?

— І я особисто не дуже. Але він може пошкодити. Знаєте тепер ця справа з нац. меншостями...

Знайомий глянув на мене як на рідного брата. В його очах світилася любов і надія з домішкою сердечних сліз.

— Думаю, що в тім випадку ви — українці будете з нами. Ми може й маємо деякі непорозуміння, але потрафимо їх вигладити. Правда?! Що? Так! Між собою, в своїй хаті, як рівний з рівним!

Я прирік йому поміч...

Після того я стрінувся з одним жидом.

— Пане! Ви українець... невтральний... вас це може навіть тішить, але скажіть за що? Між були такі льояльні, навіть вас часом кривдили, а вони!... і заплакав.

— Я чув, що ваші школярі плювали з вікон на процесію.

— Ви чули і я чув, але і я і ви з одного джерела. Зрештою скажіть: як можна плюнути з вікна на середину вулиці? То хіба мусіли б бути діти „фаєрманів", щоб так далеко могли заплюти. Ми є нарід трохи войовничий, але не тоді як заходить якась небезпека! А тут і небезпека і льояльність...

— В такому разі — кажу — це ніщо інше, тільки проба вашої льояльности, або доказ любови!

— Як-то?

— Зовсім просто. Щоби пізнати чиюсь вірність, треба робити т. зв. „штіхпроби". „Штіх" є болючий, а проба конечна. Ріжні досвідчення зсилає Господь Бог на людей...

— Думаєте, що воно так?

— Я певний цього. І коли видержите кілька таких проб, то тоді кожний повірить у вас. Не штука бути льояльним, коли кому добре поводиться, наприклад так як нам.

— Ну, нехай буде. Але ви казали ще за любов. Як можна з любови бити?

— В нас є приповідка: „Як чоловік жінки не бє, то в ній утроба гниє", думаю, що це таксамо...

Знайомий мій аж сяв з радости.

— Дякую вам, що ви мене потішили. Аж лекше на серці. А я підозрівав, що то антисемітизм. Уже навіть думав про союз з українцями...

Протижидівські демонстрації в Познані.

Дня 8. червня в Познані після акад. віча маніфестанти пішли на Старий Ринок і побили шиби в жид. крамницях. Арештували 37 маніфестантів.

Віче ухвалило м. і. резолюцію, яка домагається рішучо, „щоби воєвода Голуховський перепросив акад. молодь за скандальні вибрики ґр. стар. Кльоца".

—o—

Відгомін львівських подій у Варшав, Кракові й Люблині.

Заповіджене на 8. червня акад. віче у Варшаві (на яке університетська влада була позволила) заборонено після спільної конференції унів. чинників із урядовими. Всетаки віче відбулося на унів. подвірю при участи 2.000 академиків. На вічу явився гурт дем. молоді та роздавав відозви проти страйку. Всетаки на вічу ухвалили м. і. резолюції, щоби покарати учениці жид. гімназії, замкнути цю ґімназію, домагаються димісії льв. ґрод. старости Кльоца, випущення на волю арештованих студентів, нумерус клявзус. Ухвалили теж резолюції проти преси, яка осудила ексцеси.

Акад. віче в Кракові при участи около 3.000 академиків ухвалило резолюції, в яких м. і. заявляють, що солідаризуються з львівською молодю, та що піддержать її так, як вона цього зажадає. Домагається теж димісії ґр. стар. Кльоца.

Акад. молодь університету в Люблині ухвалила проголосити страйк для піддержання львівських студентів.

Взивають до спокою.

В суботу веч. польська акад. молодь на вічу, уладженім за згодою воєводи і ректорів, ухвалила візвати заперестати вуличні демонстрації, тому, що до демонстрацій прилучувалося вул. шумовиння та що вихісновують їх комуністи. Віче заявилося за дальшим страйком, зажадало, щоби арештованих якнайскорше випустили на волю й ухвалило бойкот жидів.

—o—

Відозва епископату.

Львівський лат. епископат видав відозву за підписами архиеп. Твардовського, Теодоровича й Лісовського, в яких сказано, що відомо йому, що в останніх подіях не грали ролі якісь партійні причини, покликується на свідоцтва свідків, яка велика була зневага христ. почувань і вкінці взиває страйкуючих зачати працю та впевняє, що поробить заходи в справі арешт. студентів.

Кажуть, що нині страйк буде зліквідований.

Комуністичні відозви.

„Сл. Польске" повідомляє, що комуністи розкинули серед акад. молоді відозву, в якій взивають скинути буржуазні кайдани. Крім тої відозви нібито найшли в польськім Акад. Домі ще й довші відозви в українській мові.

—o—

Трамваєва катастрофа.

В неділю рано на вул. Словацького подвійний трамваєвий віз „1-ка" наслідком зіпсуття гальмів на скруті перехилився і впав на хідник. Дахом ударив так сильно об браму дому ч. 2., що вирвав камяні стовпи. Вози вийшли ціло, лише шиби побилися. Були контужені два трамваєвики й одна жінка. Віз із хідника усували 3 год.

—o—

Ліґа Націй приняла проєкт комітету 3-ох.

Рада Ліґи Націй приняла конклюзії рапорту комітету 3-х у справі зміни приноровлювання дотеперішньої процедури при розгляданні петицій національних меншостей. Постановили, що комітет збереться щераз у вівторок, як приїде мін. Штреземан. Сподіються, що приїде теж новий анґл. міністр закорд. справ Гендерсон.

—o—

Члени кабінету Мекдональда у короля.

Члени нового анґл. кабінету явилися 8. червня в уіндсорській палаті, щоби дістати від короля урядові печатки. Перше засідання кабінету відбулося 8. червня.

Програма Мекдональдового уряду.

Анґл. радіостація оголосила програму уряду в якій сказано: Мусимо працювати для справи мира, промислу і закорд. взаємин. Сумніваюся, чи до року осягнемо успіх. Та мусимо старатися, щоби все, що маємо зробити, було зроблене якнайскорше. Вкінці каже Мекдональд, що хоч Гендерсон є міністром закорд. справ, на найбл. сесію Ліґи Націй він сам поїде в Женеву.

—o—

Анґлійський король приїде у Піщани.

Управа лічничого заведення в Піщанах (на Словаччині) одержала від прибічного лікаря анґл. короля Юрія запит, чи не міг би король приїхати до Піщан для лікування. Управа відповіла, що може віддати для короля ціле крило пенсіонату Берніо. Король поїде до Піщан мабуть із кінцем червня.

—o—

Троцький хотів би до Анґлії.

Троцький вислав до Мекдональда телеґраму, щоби позволив йому приїхати в Анґлію для лікування.

Присуд убийника єгипетської княжни.

Дня 9. червня у Відні запав присуд у процесі був. рітмайстра Ґартнера, що вбив у концертовій салі єгипетську княжну Мучеб. На основі вердикту присяглих, серед яких було 4 жінки, Ґартнер дістав 12 літ тюрми.

Ґабібула — виключений володар Афґану.

З Пешавару повідомляють, що Ґабібула після заняття Кандахару став виключним володарем Афґану. Останки опірних племен мусітимуть небаром признати Ґабібулеву владу.

—o—

Зі спорту.

Лігові мистецтва.

Львів. Поґонь—І. Ф. Ц. 1:0 (1:0).
Катовиці. Чорні—Рух 4:2 (0:1).
Краків. Краковія—Висла 3:1 (3:1).
Варшава. Варшавянка—Л. К. С. 2:0 (1:0)
Лодзь. Туристи—Леґія 2:1 (1:1).
Познань. Варта—Польонія 3:1 (2:1).

Окружні змагання.

Львів. Україна—Чорні II. 3:2 (3:0).
Львів. А. З. С.—Ресовія 3:2 (1:2)
Львів. Поґонь І. В.—Гасмонея 5:0 (1:0).
Львів. Лехія—Поґонь (Стрий) 4:1 (1:0).
Золочів. Польонія—Яніна 3:1 (1:0).

Товариські змагання.

Станиславів. 49. пп. (Коломия)—Ревера 4:3.
Перемишль. Чуван—Ґаґібор 1:1 (0:1).

З концертової салі.

Концерт Михайла Островерхи і Дарії Герасимович.

Четверговий концерт ліричного тенора Михайла Островерхи при співучасти піяністки Дарії Герасимович зробив на доволі численно зібраній публиці незвичайно симпатичне і гарне враження. М. Островерху знала досі частина нашої суспільности з його інтересних фейлетонів з Італії, поміщуваних на сторінках нашого часопису, виявляючих безумовну інтеліґенцію автора. І тій саме прикметі завдячує наш співак у львиній части успіх вчорашнього свого виступу. Мальконтентами могли залишитися тільки ті, для яких сильний — видатний голосовий матеріял є альфою і омеґою співацького куншту. — Голосовий матеріял нашого співака не великий. У високих позиціях не завадилаб більша металічність звуку, та поруч з тим більша насиченість, теплота низьких тонів, і у тому напрямі концертант повинен спрямувати свої зусилля, щоби осягнути і в тих реєстрах ті прикмети, які знаменують середину і перші високі тони його голосу, що хоч не визначаються силою і блеском, та проте не є позбавлені соковитости і гнучкости та захоплюють слухача ніжністю краски.

У першій частині програми, на яку зложилися пісні Січинського: „У гаю, гаю"..., „У мене був коханий рідний край"... „Бабине літо", староіталійські арії (Stradella, Bassani, Pergolesi) та Grieg-a: „Ich liebe Dich", „An das Vaterland", та Schumann-a: „Du bist wie eine Blume" — співав наш співак мабуть під впливом початкової треми, а може, не отрясшися ще зпід враження деякої хрипки з попереднього дня, вже може надто дискретно користувався своїми голосовими засобами, послугуючись більше декламаційним способом співання. Та і в такому разі годиться запримітити, що напр. надто коротке — майже стакатове вимовлювання поодиноких складів, особливо у нижчих позиціях ще більше ослаблює звук тонів, а при тім некорисно відбивається на гарній зрештою і пластичній дикції співака. Та безперечно краще вийшла друга частина програми. Отрясшись з початкової несміливости, а може призвичаївшися дещо до акустичних умов салі — наш співак де далі зумів розвинути гарні та симпатичні прикмети свойого голосу та почуваючи себе голосово свобіднішим виявив властиву, найсильнішу черту свого мистецтва а саме: богату виразову скалю.

Слід підчеркнути обі арії з „Manon" Massenet-a та „Mignon" Thomas-a, з українських народніх: Думу про Кальнишевського (Лисенко), а також Людкевича: „Тайну", Барвінського „Вечером у хаті" й особливо кінцеву: „Вечірню пісню" Степенка. Тут прийшли до слова і прикмети італійського „bel canto" і особливо тонке почуття смаку та переняття змістом музики і слова. Колиб ходило про загальну характеристику М. Островерхи, як співака — то є він типовим ліричним тенором у строго камернім закрою. — Велика концертова саля — не дасть йому вповні підхожої атмосфери — він почуває себе краще і вийде краще на тлі інтімної камерної атмосфери. І треба ствердити, що попри всяку критичність, з якою хтонебудь хотів би підходити до четвергового виступу нашого співака, належить безумовно признати, що своєю безпретенсіональністю — непорочністю і шляхотністю виразу, який знаменує повна відсутність якогонебудь ефектарства, співак наш зєднав собі щирі і вповні заслужені симпатії і здобув собі гарний моральний успіх. Прикро мені, що про співучасницю того вечера п. Дарію Герасимович— як свою ученицю — не можу знова видавати ніякої оцінки — і одинокою моральною нагородою для неї нехай буде те безперечне признання публики, яке змусило її (як також опісля і п. Островерху) після її сольової точки до наддатку.

В. Барвінський

Дивогляди.

Колекціонерка

В одним анґлійськім містечку померла пані Еджґтертон, яку всі вважали бідною. У хаті справді найшли при ній небагато гроша. Зате із її заповіту довідались зачудовані, що вона мала аж 11 домів. У цих домах ніхто не мешкав. Коли почали їх оглядати, побачили, що всі вони набиті від воріт аж під дах ріжними меблями: було там 1000 ліжок, 30 фортепянів і 40 церковних орґанів.

Мексиканський спорт.

Кажуть фільософи, що все вже було. Але революційний Мексик з цим не згоджується. Там підготовляють великі перегони... свиней. Їх зачиняють у клітки і виголоджують, а перед перегонами вивабляють запашною стравою, до якої вони біжать навипередки. Населення зацікавлене такою спортовою новиною побивається об заклад на великі суми

НОВИНКИ

— **На волі.** Вчора (в пятницю) вийшов на волю студент Книш, арештований свого часу в звязку нападом на листоноша при Городецькій вулиці. Досі сидів він у слідчій вязниці. На волю вийшов наслідком припинення (уморення) слідства проти нього.

— **Болехів має нові межі.** У державнім деннику законів оголошено зміну меж міста Болехова, долинського повіту. До міської громади Болехова влучили сільські громади: Болехів Руський, Новий Вавилон, Довжку, Соломонову Гірку і Волоське Село.

— **Іспити на челядників.** Шкільні іспити на челядників для кандидатів, які скінчили в шкільнім році 1927/28 повний курс ремісничо-промислової (або жіночої професійної) школи призначені на другу половину червня. Точний реченець означать кураторії шкільних округ. Інформації даватимуть дотичні школи, куди треба і вносити прохання.

— **Демонстраційне прізвище.** Цікаво, що львівська преса передаючи прізвища арештованих студентів у звязку з відомими подіями не подала майже ніодного точно. Арештовані переслали до слідчої вязниці спростування. З нього довідуємось, що між демонстрантами є справді одно характеристичне прізвище гідне того, щоби було видруковане в дійснім вигляді, а саме Арсен Крикунов.

— **На селі недобре.** Перед судом присяжних у Золочеві ведеться процес проти 21-літнього парубка Кирила Вигінного з Поникова, який убив служницю свого діда, Михайлину Лабинську, сокирою в ночі, ограбивши її з кількасот золотих. Вигінний після ріжних крутійств почав спокійно описувати свій злочин.

— **Доляри й бандити.** Селянин Й. Савчик з Ніжнева поїхав з жінкою до Станиславова. Жінка пішла щось купувати на місто і досі не вернулась. Вона мала при собі 800 долярів. Є підозріння, що впала жертвою бандитського нападу. — У Вербіжі Нижнім (Коломия), продерлися в ночі до хати Олексія Чорнюка через дах два бандити в масках і під загрозою револьвера та ножа забрали в нього 40 долярів, ще й золоті.

— **Вартість сьомого сина.** Одній рідні у Варшаві вродився сьомий син. Якийсь старий чи зовсім новий звичай каже, що кумом такого сина стає президент Річипосполитої, який дасть йому в дарунку 1000 зол.

— **Вістки з усієї Польщі.** До Польщі мають приїхати від II-го Соціялістич. Інтернаціоналу визначні соціялісти: бельгієць Вандервельде, француз Блюм, німець Лебе і латиш Калінш. — За місяць квітень запротестували у всій Польщі векслів на 100 міл. — На цешинськім Шлеську промисловці не згодились на підвишку плати робітникам текстильних фабрик; 30.000 робітників, яких звільняють від 15. ц. м. може лишитись без праці. — Нововибудоване фабричне містечко біля Тарнова буде називатись не Новий Хожов, а Мосціце, в честь президента Польщі. — Появилась неперевірена чутка, буцім-то бувш. премієр Бартель хоче зріктись свого посольського мандату, а замісць цього вернутись на катедру львівської політехніки, але відразу на становище... ректора. Ректора вибирають, як відомо, професори і тому вибирати собі такого становища ніхто сам не може.

— **Ріжні вістки.** 8-го ц. м. минуло 50 літ від винаходу грамофону 32-літнім Едісоном. — Бувший болгарський король Фердинанд дістав дозвіл на поворот до краю на підставі останньої амнестії. — Французькі вчителі рішили на своїм зїзді страйк, не дістали домаганої підвишки. — Везувій знову прокидається; знищив він 50 домів. — В Еспанії скасували урядово пресову цензуру для чужинних денників. — Комуніст Фелікс Кон, бувший редактор львівського „Глосу" висланий з Москви Центр. Комітетом ком. партії до Парижа, щоби перевести контролю в торговельній радянській місії, де ствердили крадіж. — Дотеперішній англ. міністр фінансів Черчіль вибирається в подорож до Японії, Спол. Держав і до півд. Америки. — Троцький лишається в Туреччині до нового року; він скінчив книжку про Сталіна. — Японія підготовляє на 25-го ц. м. свято роковин здобутого Порт Артура. — Англійський ліберальний посол Джовет перейшов до лейбур партії; є це сенсація. — У Боцені помер молодий звонар Вчінгер оригінальною смертю: шнур розгойданого звона викинув його через вікно церковної вежі з 35 метрів висоти.

— **Контрабандисти-аристократи.** У Ню-Йорку арештували відомого французького графа Полініяк, кількох визначних купців і аристократів, що працювали в користь одної французької шампанської фірми, займаючись контрабандою та продажею вин і лікерів. Вони мали великі магазини, власні авта, а навіть озброєну сторожу при перевозці алькоголю. Поліція все, що найшла, сконфіскувала.

— **Львівські самогубства.** Над Личаківським цвинтарем, на горбку, найшли вчора молоду, неживу жінку з перестріленими грудьми. Паперів не мала при собі ніяких. Лишила тільки характеристичний клаптик паперу: „Надоїло мені життя. Люди це шакали. Лідія". Залізничий емерит Й. Штайнбергер помер від денатурного спірту, якого випив у розпуці, що не має з чого жити. 19-літня служниця Параня Швед кинулась на Замарстинові під поїзд.

— **Українські марки зразком для французів.** Дістаємо таку листівку з Парижа від артиста-маляра С. Гординського: „У вашім деннику дня 29. травня була новинка про нове видання французьких почтових значків, що їх мали робити найкращі мистці. Справа ця виглядає так: цих пять вибраних значків на конкурсі, куди прийшло 400 праць, викликали великий протест мистецьких кол і рішення жюрі вважають скандальним, як і недавній конкурс на 100-франковий банкнот. Для нас цікаве те, що в одному з найповажніших мистецьких журналів „Лямур де Ляр" (Любов мистецтва) появилась широка гостра критика на ці значки, а як зразок дає дві репродукції з українських почтових значків за 30 і 50 шагів, як „клясичний зразок простоти й декоративного оформлення почтового значка". Взагалі французи мають дуже мало гарних почтових значків; вони у Франції такі рідкі як добрі памятники для Жанни Дарк". Стільки наш артист. Як пояснити це явище в країні такій багатій на мистців? Протекційною системою, завдяки якій більшість членів жюрі голосує за проєктом, щоби зробити приємність тим, які прохають за кандидата на добру нагороду.

— **Шибайголова.** До пристані в Гавані приїхав цими днями моряк Павло Мюлер, що переїхав увесь Атлянтійський океан з Европи до Америки ратунковим човном. Човно плило тільки вітрилами та веслами. Подорож тривала 10 місяців і була виїмково щаслива, з огляду на погоду, яка в найбільше небезпечних місцях приходила сприятливо для човна. Мюлер так запалився своїм рекордом, що хоче тим самим способом вернутись до Европи.

— **Міліон незамужніх.** Одним із найповажніших наслідків останньої війни є надмірне число незамужніх жінок. Довкола цього питання обертаються дискусії державних мужів, схвильованих майбутністю свого народу. Ось кілька статистичних цифр: У Европі є тепер приблизно 18 міліонів жінок, що не вийшли замуж, а могли би та хотіли би. У Німеччині вже в 1900 р. була значна надвишка жінок 16,431.000 проти 15,924.000 мущин. У 1920 р. надвишка жінок зросла там на півтретя міліона. У Франції, Англії є їх більше по 2 міл. На просторі Радянського Союзу — 4 міл., тоді як у 1914 р. було їх усього більше 700.000. Майже в усіх державах надвишка жіноцтва доходить до 10 проц. з усього населення. Дивно, що хлопців родиться на загал більше, як дівчат (105 до 100), але смертність хлопців пересічно більша. Статистика незамужніх жінок не є вичерпана самою надвишкою жіноцтва; треба рахувати, що богато мущин не жениться. У Німеччині обчисляють незамужніх жінок на 6 міл. Нове законодавство шукає способів, щоби міліони мущин знеохочених тяжким подружним кодексом таки заохотити до подружа.

Дописи.

СКАЛАТ. *(Посольське справоздавче віче.)* Вівторок дня 4. червня ц. р. відбулося в *Скалаті* справоздавче віче *посла д-ра Степана Барана і посла Антона Куньки*, в якому взяли численну участь виборці зі всіх громад скалатського повіту. Віче отворив голова Повітового Народнього Комітету адвокат д-р Арсен Тригубчак, витаючи прибувших послів і він опісля на вічу проводив; секретарював п. Яримишин. Перший промовляв посол Кунько про всі важніші справи, що були у соймі і про намірену зміну польської конституції, а опісля посол д-р Баран говорив про польську політику супроти нас, головно про політику на економічному полі. Відтак прмовляв п. Олександер Шсецький з Зеленої, заслужений політичний діяч і на його внесок віче одобрило одноголосно дотеперішню політику Української Парляментарної Репрезентації та висказало їй довіря і подяку за працю, а на внесок д-ра Тригубчака присутні висказали окрему подяку послам д-ру Баранови і Кунькови за їх дотеперішню посольську працю. Належить згадати, що недавно відбулося там справоздавче віче *бебеків*, на котрім промовляли відомий коломийський прикуп посол Савойца і посол Яруаельський, діяч з Качанівки. Останній накинувся на наш кооперативний рух в повіті, який завдяки праці заслужених у освітній і кооперативній ділянці тутешніх діячів щораз краще розвивається — і прямо напав до репресій проти наших читалень і кооператив. Наше віче пройшло у *бадьорому настрою* і скінчилося відспіванням національного гимну.

ЛУЦЬК. *(З калейдоскопу життя.)* „Українська Громада" оголосила, що на літні місяці припиняється; її передплатники будуть одержувати „Свободу". — Дня 15. червня до Луцька має приїхати президент Мосціцький з нагоди 10-ліття прилучення Волині до Польщі; для його приняття утворили спеціяльний комітет, до якого покликало членів „Рідної Хати", яку має відвідати президент. — День смерти Голови Директорії отамана Симона Петлюри, 25 травня „Рідна Хата" вшанувала... виставою франц. песи; 26. травня, в неділю, в церкві укр. чеснохресного Братства відбулася панахида, на яку зібрався весь український Луцьк без ріжниці політичних переконань, крім радянофілів; на панахиду прибули воєвода Юзефський і віцевоєвода Дзєвантовський. — Призначена воєводою рада братства вийшла на явну політичну стежку: збори членів 26. травня призначила в помешканні клюбу „Рідна Хата", очевидно длятого, щоби члени з незалежницького табору, бойкотуючи „Рідну Хату", не прибули на збори. — Бебісти розгортають працю: цими днями відкрили секретаріят безпарт. бльоку співпраці з урядом під утраквіст. шильдом — польсько-українським. — „Кулка млодзежи вєйскєй", як польські націоналістичні організації, не могли притягти до себе української молоді; тому статут видруковано українською мовою й „кулка" підуть на села під українським плащиком. — Ходять чутки, що аґрон. Архипенко переходить до „Звьонзку кулек рольнічих", щоби своїм українством легше притягати до цих кулок українських селян. При „Просвіті" зорганізувався драматичний гурток; з доручення ради зорганізував його член ради п. Островський. — 2. червня відбулася нарада громадянства в справі землі, яку купив для гімназії концесіонар п. Петриківський, та яка досі не звільнена від боргів і не передана гімназії. Обрано комісію для вияснення справи. Принято статут т-ва імени Лесі Українки, яке буде удержувати гімназію.

Лучченин.

З театру.

Малий Театр: „Сильвія купує собі мужа", комедія на 3 дії А. Енгля.

Дія цієї песи може йти не конче в Будапешті, а в кожнім багатім сальоні, де його господар напередодні банкроцтва має ще стільки гроша, що може витягнути з кишені коперту зі 100.000 долярами і передати її як віно своєму завтрішньому зятеві. Таких наївних тестів є нині мало і тому Провидіння справедливо карає його ще цього-ж вечора, коли між зібраними гістьми находиться особа, яка вміє рухом престідіґітатора витягнути щасливому нареченому (врятованому з довгів таким солідним віном!) портфель із 100.000 дол. А що в напів аристократичному сальоні, де йде гра в покера на великі ставки, кожний кожної хвилини може потрібувати більшої суми грошей, тому підозріння щодо крадіжі може падати по черзі на всіх, аж до великосердого батька включно.

Додайте до цього таке: більшість гостей знає, що кандидат на мужа Сильвії очарований більше її віном, як її красою та серцем і тому всі ці други та знайомі могли позбавити його портфелю в „найщирішім" приступі морального обурення. Коли наречений побачить, що з намірeного подружа лишається йому тільки молода дівчина без долярів, тоді він стане перед важкою проблемою з предурною міною. Публика має разом із ним розвязати за одну ніч загадку: „хто вкрав гроші і що тепер робити?"

У Бернштайна „Злодію" це психольогічне напруження в звязку з підозрами щодо злодійства тримає авдиторію у справжній непевности. У песі Енгля при всіх „перемішаних картах" інтриги, можна таки вже знати після І-ої дії, хто вкрав віно і чому. Ті, що зрозуміли завязку песи трохи позіхали; інші ждали з цікавістю на розвязку, яка повинна бути всім відома при таких темах: гарний молодець ожениться з гарною дівчиною без огляду на те, чи він збереже віно, а вона свою невинність.

Якби Енгель, що часом пише свої комедії до спілки, мав у цій песі спільника француза, тоді він додав би до неї бодай стільки дотепів, скільки вона має цукрованих мліснх сцен. Деякі актори, головно пані, взяли всю цю долярово-подружу комедію таки за поважно.

М. Р.

Театр ім. І. Тобілевича в Станиславові: „Графиня Маріца" — оперета на 3 дії Кальмана.

Дня 1. червня ц. р. пройшла в станиславівському театрі премієра „Графині Маріци", оперети, що свого часу була найкращим „шлягером" у репертуарі столичних оперетових театрів. На-

лежало сподіватись, що і в Станиславові вистава цієї милої оперети викличе велике зацікавлення і скріпить увагу до театру, а разом з цим побільшить число цьогорічних успіхів. Тимчасом поспіх, з яким приготовано оперету і дуже невмістна обсада роль були причиною, що оперета вийшла блідо, нецікаво, а навіть зле. Найбільш відповідальну ролю Маріци креувала п. Костів, що з успіхом співала в „Гальці" і „Катерині". Голосово і тут п. Костів дуже добра, але її гра була така слаба і примітивна, що не тільки сама роля Маріци була дуже слаба, але й інші, що грали з нею вийшли мляво, а всі атракційні місця оперети перейшли зовсім непомітно. Більше праці над собою може усунути у п. Костів дісонанс між голосом і грою. П. Блавацький, як граф Тасільо не був у своїй ролі і деякі місця в II. дії інтерпретував надто драматично, але загально грав добре. П. Ленська як Ліза, п. Нікітін в ролі жупана, п. Боровик як Популеску, п. Поздрій як Пеніжек, п. Долинська в ролі княжни Цуденстайн, — коли поминути деякі хиби і недотягнення, — грали добре, але не вносили потрібного темпа й життя. Причинились до цього в значній мірі слабі танкові еволюції. Мило вражали нові дуже гарні декорації Боровика. — *М. К.*

Відозви й комунікати.

Від Української Громади в Брюселі.

Одним із основних завдань Української Громади м. Брюселі є обізнання чужинців з минулим та сучасним України. В тій цілі Громада влаштувала Український Відділ у місцевім Світовім Музею.

Дальшою точкою програми діяльности Громади є урядження Українського Відділу в Військовім Музею. Цей музей містить дуже цікаві матеріяли з військового мистецтва взагалі і бельгійської армії зокрема, а також реліквії останньої війни. У відділі, присвяченім сучасности, можуть знайти місце і матеріяли до історії ріжних країн і України. Музей організований гарно і добре надається як трибуна для пропаганди нашої національної справи.

Українська Громада вже має згоду дирекції Музею на окрему вітрину для України. В ній можуть бути приміщені: уніформи української армії, зброя, військові відзнаки, прапори, портрети військових діячів, мапи і образки військових подій. Однострої будуть ужиті для одягнення манекінів, обличча яких будуть змодельовані згідно з українським типом.

Брюсельська Громада звертається оцим до Українського Громадянства і просить дуже не відмовити їй у своїй цінній допомозі. Відповідні установи і багато окремих осіб переховують у себе ріжні матеріяли, які без шкоди можуть бути передані до ужитку названого музею, і тим самим прислужитися справі пропаганди української ідеї. Мусимо поспішитися зі збіркою цього матеріялу, доки музей дає місце для Українського Відділу.

Просимо надсилати його якнайскорше, а в крайнім разі повідомити Громаду, які власне матеріяли можуть бути постачені. Звертається увагу на конечну потребу зібрати портрети наших військових провідників і просимо самих учасників визвольної боротьби подати їх фотографії. В той спосіб удасться зложити галерею наших героїв і вождів.

Матеріял надсилати на адресу Громади: Union des Ukrainiens, 32, Rue de Louvain. Bruxelles, Belgique.

Зі спортового життя.

До Української Молоді.

Від недавна приймився у деяких середних школах звичай, що абітурієнти цих шкіл з нагоди свідоцтва зрілости складають одноразову жертву на викупно „Українського Городу" у Львові, щоби відтак в тому городі а на своюму майдані-грищу кріпити своє здоровля й гартувати свої сили-волю.

Цей гарний звичай повинен би заохочувати всіх абітурієнтів нашого краю. І тому кличемо до них: ідіть тим самим шляхом — а добровільну, щедру збірку з нагоди такої торжественної для Вас події шліть негайно для „Сокола-Батька" у Львові (вул. Руська ч. 20) на сплату великої ціни купна, яку найпізніше в осени „Сокіл-Батько" за майдан-город сплатити має. Жертви на таку ціль вплачувати можна через банк „Дністер", вул. Руська ч. 20, або через „Центробанк", Ринок ч. 10 у Львові.

Великий прегарний майдан з примежним парком чекати буде вже в осени на тебе — Українська Молоде, щоби ти там враз з іншими Побратимами ставала в ряди до вправ з сокільським гимном на устах: „Соколи, Соколи!... де сила там воля витає".

Старші члени „Сокола-Батька".

День Українського Спортовця в Перемишлі.

Дня 2. червня відбувся в Перемишлі, заходом У. С. К. Беркут „День Українського Спортовця". В програму дня входили легкоатлетичні змагання мущин, змагання в кошиківці жінок та змагання в кошиківці і ситківці мущин.

В легкій атлетиці стартувало 18 змагунів.

I) **Біг 100 м.:** 1) Козак 12.8 сек., 2) Біницький, 3) Романець.

II) **Стусан кулею:** 1) Козак 10.21 м., 2) Романець 9.87 м., 3) Горобець 9.37 м.

III) **Скок у далечінь:** 1) Біницький 5.44 м., 2) Козак 5.40 м., 3) Качор 5.31 м.

IV) **Мет ратищем:** 1) Козак 43.42 м., 2) Жученко 38.78 м., 3) Курило 37.40 м.

V. **Біг 800 м.:** 1) Медвітський 2:22.4, 2) Сало, 3) Коломнець.

Змагання в кошиківці між Спартанкою і „Веселою Громадою" закінчилися 7:15 в користь „Веселої Громади". Спартанка виказала повну недостачу тренінгу і техніки, тому так високо програла.

Змагання в мужеській кошиківці відбулися між I. і II. дружиною Беркута. Побідила дружина I. 24:12. Гру ведено згідно з найновішими приписами, системою пятковою.

Змагання в ситківці відбулися між членами Беркута і закінчилися 29:27. На змаганнях зібралося досить публики, переважно молоді. Погода була добра, тільки перешкоджав сильний вітер.

ОГОЛОШЕННЯ

Театри.

Великий Міський Театр:

Понеділок 10-го, г. 7·30 веч. „Барон Ківедь", оперетка.

Малий Театр:

Понеділок 10-го, г. 7·30 веч. „Сильвія купує собі чоловіка".

Кіна.

„Аполльо": „Незнаний батько" (Редж. Дені).

„Кольосеум": „Вовк і шакалі" (Рінтінтін) і дві комедії.

„Лев": „В лямпартових кігтях" (Біллі Дов) і „1001 пригода".

„Люна": „Піковий туз" (усі серії).

„Марусенька": „Підводне човно".

„Оаза": „Тореадорова любка" (Дольорес дель Ріо).

„Палас": „В вирі гріху".

„Пан": „Вера Мірцева".

„Пасаж": „Під маскою бандита" (Том Мікс) і Гомонтів тиждень.

„Утіха": „Людина з минувшиною" (Конрад Вайдт).

„Фатаморгана": „Богині спокус" і „13. година" (Дж. Берімор).

„Химера": „Венера за параваном".

Програма радіо.

Вівторок 11-го.

Льондон (358). 22·4 „Джоконда", опера Понкієлля.

Париж (1744). 91·35 Пате.

Берлін (475,4). 20·00 Легка музика.

Відень (519,9) 20·10 Опера „Золотар з Толедо" Офенбаха.

Давентрі (482,3). Концерт композицій Єльгара.

Лянгенберг (462,2). 20·10 Концерт композицій Р. Штравса.

Рим (443,8). 21·00 „Турандот„ Пуччіні.

Мілянo (504,2) 20·30 Староіталійська музика.

Ленінград (1000). 19·00 „Руслан і Людмила", опера Глінки.

Москва (1442,3). 18·30 Опера.

Харків (1680). 17·00 Камерний концерт.

Київ (775). 19·30 Концерт.

Ковно (2000). 22·20 Вечірня авдиція.

Будапешт (545). 19·30 Опера; циганська музика.

Варшава (1395,1). 17·55 Орхестра. 19·50 Опера з Познаня.

Познань (339·8). 23·15 Каварняна музика.

Середа 12-го.

Льондон (358). 20·05. Композиторський концерт.

Париж (1744). 21·35. „Фавст".

Берлін (475,4). 20·30 Народні пісні ріжних країв.

Відень (519,9). 20·05 Шотляндські пісні.

Лянгенберг (462,2). 21·00. Веселий музичний вечір.

Рим (443,8) 21·00. Квартет.

Мілянo (504.2). 20·25. Легка музика.

Будапешт (545). 17·10 Опера.

Москва (1442,3). 19·00. Концерт.

Харків (1680). 19·30 Симфонічний концерт.

Київ (775). 17·30. Діточий концерт.

Варшава (1395,1). 20·15. Концерт солістів.

Познань (339,8) 20·30. Вечірний концерт.

Катовиці (339,8). 20·30 Вечірний концерт.

Братислава (277·8). 16·30 Концерт музики на два фортепіяни.

Присилайте передплату!

ОПОВІСТКИ

За оголошення редакція не відповідає

Дирекція прив. учит. жін. семинарії СС. Василіянок в Дрогобичі подає до відома, що на днях 25, 26 і 27 червня відбудуться вступні іспити на I, II, III і IV курс. До прошення принятя треба долучити: 1) метрику хрещення, 2) останнє шкільне свідоцтво, 3) свідоцтво здоровля від фізика, 4) короткий життепис. — **с. Е. Громницька**, управитель. 2179 2-3

Товаришів, які кінчили акад. гімназію у Львові в р. 1904, просимо на зїзд, дня 29 червня 1929. Зголошення до **17 червня 1929** на руки тов. д-ра Остапа Прийми Львів, Личаківська 32. крил. о. Ал. Ковальський, д-р Андр. Лунів, д-р О. Прийма, д-р Ів. Бандель, о. Тим. Ковалюк, д-р Ол. Тисовський. 2130 1-1

Надзвичайні датки на потреби „Рідної Школи" зложили в золотих ВП. Службовики „Дністра" 40, з нагоди іменування їх сталими урядовцями з 1. V. н. р.; фотограф Левко Янушевич 30, Осип Бурачинський, адвокат — Хойніце 20, замісць квітів на домовину бл. п. д-ра М. Здерковського, Гурток Союзу Українських Купців в Самборі 83·90 з нагоди першого святкування Патрона Купців св. Юрія. Замісць Святочних желань: о. Іван Колода, сотр. Делятин 15, Романяк Іван — Снятинка 5, Іван Гошовський — Фалиш 3. — Вп. Жертводавцям складає щиру подяку Головна Управа. 2197 1—1

Надзвичайні Загальні Збори Секції Українського Студентського Союза в Станиславові відбудуться в четвер, дня 20. червня 1929 р. о год. 10. рано в салі „Української Бесіди". — **Секційна Рада.** 2196 1—3

Справоздання Української Станиці в Каліші. Витрати грошей на купівлю землі під цвинтар для українських вояків у с. Щипіорно. Прибутки: Вступно до жертв від ріжних осіб і організацій 1474·57 зол., від Міністерства Публичних Робіт на покриття видатків для впорядкування цвинтаря 1.866·65 зол. Разом 3.341·22 зол. Видатки: Стефанові і Стефанії Мрозінським за 594.72 метрів квад. землі 1010 зол., Йосифі Матушаковій за 594,72 метрів квад. землі 1060 зол. Мацієвській Марцелі за 653,13 метрів квад. землі 1010 зол., нотареві за акт і штемплеву оплату 44·02, помуж за дві копії акту і штемплеву оплату 14·40 зол., на ріжні видатки при підписанні 205 зол. Разом 3.343·42 зол. Правління Української Станиці, складаючи жертводавцям щиру подяку за зложені жертви повідомляє українське громадянство, що дальші жертви приймаються і вони будуть ужиті на впорядкування цвинтаря і на будову каплиці. — Голова, Секретар і Члени Правління Станиці.

З українського філителістичного Товариства у Львові. Всім членам подається до відома, що в місяцях липні та серпні сходин не буде. Останні сходини перед феріями будуть 15.VI., а перші по феріях 7.IX. в 6. год. вечером. — **Вид л.**

Ширіть наш часопис!

ДРІБНІ ОГОЛОШЕНЯ

За оголошення редакція не відповідає

БРИЛЯНТИ, також іншу біжутерію купує по високій ціні Домбровскі-Розважевскі, Львів (Готель Жоржа) Академічна 2. 1366 32—?

ДЯК — дирігент з доброю порукою, кавалір, негайно глядає посади. Дмитро Костів — Заболотів. 2178 2-2

ПІДЛЮТЕ-КАМЯНЕЦЬ. Від дня 1. липня до винайму кімнати з удержанням. — Зголошення до дня 15. червня Ольга Чапельська, Дрогобич, вул. Стрийська. 2177 1—3

НА ПРОДАЖ ГОСПОДАРСТВО до 25 моргів поля в одним комплексі, хата, стайня, стодола, шопа, сад, дубовий ліс, інвентар живий і мертвий, водне право на млин в селі Копанка п. Калуш — Зголошення Иосиф Кушлик с. Василя тільки особисто. 2198 1—1

ЯМНА пансіон п. Струмінської поручає соняшні покої і першорядний харч. — Зголошення: Львів, вул. Мурарська ч. 48. II. 2195 1—2

ПОШУКУЮ підприємця до експлоатації торфу (около 10 моргів). Хемічна аналіза виказала, що торф надається на опал. Ціна від м³ викопаного торфу. Оферти слати на адрес: о. Йосиф Грицай, Черняхів, Hluboczek wielki.

ГОДИННИК ВАШ буде найдокладніше направлений у найбільшій годинникарській робітні **Івана Зельтенрайха** Львів, пл. Марійська ч. 5. — З провінції просимо репарації присилати почтою. — Старомодні дамські годинники переробляємо на ручні. 3 6 188-?

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає

Специяліст недуг легенів, серця і жолудка

Д-р Фелікс Ган

Львів, Городецька 46.

432 **Пересвітлення Рентгеном.** 8—?

Д-р Роман Перфецький

веде свою адвокатську канцелярію

ЛЬВІВ, вул. БЛЯХАРСЬКА, 9.

1592 (побіч Ринку) ?—15

За редакцію відповідає Василь Мудрий. Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Видавничої Спілки „Діло", Львів, Ринок ч. 10.